

מעיון הפרשה

פרשת ויגש תש"פ - גיליון 1

סיפורים מדהימים על הרב שטינמן

לילדים

עם הרב שטיינמן. שעות ארפות ישבו הרב מנדלסון ורבנו והתחבטו בשאלה. רבנו, לאחר שהפך בדבר ומצא ראיות מן הגמרא, נטה לאסר, כיון שמצד הדין לא היה מקום להתיר.

שלח הרב מנדלסון לומר לאותו תקלאי שגדול הדור נוטה לאסר את הדבר, אך אם קשה לו לקבל את הדין, נסו אוילי למצא היתרים של "בדיעבד".

אותו תקלאי התרגש מן העבדה שהשאלה הגיעה עד לגדול הדור, ומיד הכריז: "לשנעטמי את הדינים התפללתי שמן הדינים הללו יבינו שמן זית לבית המקדש, ושמן לבית המקדש חייב להיות רק על פי רצון ה' ולא בדיעבד, ולכן מקבל אני על עצמי את הדין, ולא אעשה שום פעולה!"

כך, בגבורת נפש, שב האיש לביתו. עד החדש שקט עמד המטע מפניו, והנה, בסוף החדש לפתע, בגודו לכל הגיון, החלו העצים השרופים להגיב פרות! כך הלכו והשתקמו מעצמם, לפליאת כל הממחים! כשספרו את הפלא לרבנו, שמח ואמר: "זהו שכר שומרי שביעית!"

היה זה לקראת שנת השמטה תשס"ח. אחד החקלאים הגדולים, בעליו של מטע זיתים אורגניים משבח, שהיה יהודי שומר מסורת, קבל על עצמו לשמר שמטה לפי כל החמרות וההדורים, ולא לסמוך על התר המכירה כפי שנהג בעבר. והנה נכנסה שנת השבוע, והאיש עזב את המטע, כטוח בה' ובברכת השמטה. אך אבוי! בעצומו של יום הפפורים ספרו לו כי מטע הזיתים הצת בידי ישמעאלים והוא עולה באש, וכדאי לו למהר ולהציל את מה שנותר. אך אותו יהודי לא הסכים לחלל את היום הקדוש ולא פנה את האש. רק לאחר ספות נפנה לבדק את הגזקים, ומיל עיניו התגלה מטע מפניו, גזעים שחורים נותרו מפל המטע המפאר שהיה שם אך לפני שבועים. אגרונומים בכירים שהזמנו נסו לבדק כיצד אפשר להציל את העצים, הם לא נתנו הרבה סכוי, ואמרו שהדרך היחידה למנוע את הגזק ולגרום לעצים לצמח שוב היא רק אם ישו באופן מדי פעלת "גזום עמק", וכך יש סכוי להדש את צמיחתם. מיד פנה החקלאי לרבני "קרן השביעית" בשאלה האם יש דרך הלכתית להחיות את העצים ולעשות גזום עמק בשמטה. מיד הפנהו לרב מנדלסון, רבה של קוממיז, שהוא ממחה לכל עניני שביעית, שיכריע בשאלה הקשה, אולם הרב אמר שאינו רוצה לסמוך על דעתו ומעגנו להתיעזר אחת שאלתי- הרב ארז חזני

החליפה, מצא בתוך הכיס שבה מעטפה, אותה הניח עבודו הגביר.

האברך פותח את המעטפה ומוצא בה - אף דולר!... לצד השטרות הונח ניד עליו כתב הגביר: "היתה לי הרגשה מיחדת כשהתפללתי בחליפתך, שכפי הנראה ממנה, הנה תלמיד חכם הזקוק לתמיכה כספית". הגביר הוסיף וכתב: "התפעלתי גם מחיושי התורה הנפלאים שלך, שמפצתי בכיס החליפה..."

האברך מהר לגשת אל הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א וספר: "חיושי התורה שהיו בכיסי, מהם העשיר כל כך התפעל, למעשה לא היו שלי... לא אני כתבתי אותם, אלא אחר מחברי... מה עלי לעשות עם הכסף שקבלתי, האם הוא שייך לי או שמא עלי למסרו לכותב חיושי התורה?"

תשובה:

נראה שבעל החליפה יכול להשאיר אצלו את מלוא הסכום, משום שמסתבר שהתרומה היתה נתנת לו אף ללא מציאת חיושי התורה, לאחר שהגביר התרשם שמדבר בתלמיד חכם עני, וזכה להרגשה מיחדת בתפלה עם חליפתו, וקריאת חיושי התורה רק הוסיפה לתחושת הערכתו לאברך. וכפי שראינו, הגביר פתח תחלה בהתרשמותו מהחליפה, ואת התרשמותו מדברי התורה ציין לבסוף, ולכן יש לנקט שהתנה שייכת לבעל החליפה.

כמו כן, הגביר אמר שרוצה ליתן את הכסף לבעל החליפה, ולא הציב תנאי שהתנה נתנת לו רק אם דברי התורה נכתבו על ידו, אלא נתן בסתם, ללא הגבלות, וממילא המתנה שייכת לבעל החליפה בלבדו

לסכום: האף דולר שייכים לבעל החליפה.

נתן לאיש חלפות (בדאשית מ"ה, כ"ב)

מעשה שהיה בגביר וכדו מחוץ לארץ שהגיע לבקר בארץ ישראל, ובאחד הימים הודפס לכולל בו לומדים אברכים מצויים.

כשנכנס הגביר לבית המדרש, הבחין שהצבור מתכוון לתפלת מנחה, והחליט שגם הוא יעמוד להתפלל עמם. אך בעיה אחת הורידה אותו - הוא שכח להביא את חליפתו, וכיהודי המדקדק במצוות, הוא מקפיד תמיד ללבש חליפה בעת התפלה. פנה אפוא אל אחד האברכים ושאלו: "האם יש כאן חליפה מיחירת שאוכל ללבשה בתפלה?"

השיב לו האברך במאור פנים: "אני מתפלל מאחר יותר, חובל ללבוש את חליפתי".

האברך מהר למסור את החליפה לירי הגביר, והלה הבחין מיד שהיא לא היתה כלל מסוג החליפות היקרותיות שהיו נהוג ללבוש, אלא חליפה פשוטה מאד. אך המענין הוא, שעם החליפה הזאת חש העשיר הנכבד התעלות והתרוממות הרוח בתפלתו; הוא חשב בלבו, "ככל הנראה אני עטוף בכסות של תלמיד חכם שאין לו בעולמו אלא תורה..."

הגביר סים את תפילת העמידה, ובעודו ממתין לחזרת הש"ס, הבחין שבכיס החליפה ישנם דפים המלאים בדברי תורה שונתבו בכתב יד ברור ומסודר להפליא. הוא שלף מהכיס דף אחד, עין בו, ואורו עיניו... הדף היה מלא בדברי תורה מתוקים מדבש, והגביר קרא אותם מתוך ענו רב.

לאחר התפלה תלה הגביר את חליפת האברך על מתלה החליפות, והלך לדרך. מאחר יותר, כשלבש האברך את

תגלית בעתלית

מאת: ח'ים הרשקוביץ ציור: אביחי

מתוך זיתון קומיקס

חיפה, תש"ז.

הקרייטים החלופיים!
הם עושים את זה בקבוצה!

לא, רוקמה... אבל זה לא סוד שהתילים
הקרייטים לא הכי אהבים את היהודים,
!זה כבר בן קשור להוראות שהם מקבלים
מהארמון בלונדון.

את באמת חושבת שהפלוץ ג'ורג'
בארמון בלונדון נתן הוראה לצבא: לכו
ללכלוך את הקביסה של זלדה בתוך...?

אמא! השכנה רוקמה פתבונות
למעפילים. נצולי! השואה המסכנים מנסים
לעלות בקפינות רעועות לארץ ישראל
והבריטים לא נותנים להם להבנס!

